

Jaarverslagen 2019

Bestuur - jaarverslag

Samenstelling: Fred Jansen (voorzitter), Michaël Gründeman (penningmeester), Maurits Heldring (secretaris), Yvonne Clement (algemeen bestuurslid).

Als bestuur zijn we 8 x bij elkaar geweest. Met de werkgroepen zijn we 3 x bij elkaar geweest. De besturen van IVN en KNNV hebben 2 x samen vergaderd. De samenwerking met de KNNV is vooral gericht op het afdelingsblad De Grote Ratelaar en de gezamenlijke werkgroep Contacten.

We hebben de statutenwijziging en een nieuw huishoudelijk reglement vastgesteld. We hebben voor verschillende werkgroepen een eigen mail met @ivngooi.nl laten aanmaken, waarmee we meer herkenbaar zijn in onze digitale communicatie. Verder heeft de penningmeester de beschikking gekregen over een nieuw boekhoudprogramma, waarmee het bijhouden van de financiën makkelijker en sneller controleerbaar wordt.

Als bestuur zijn we blij met de succesvolle afronding van NGO 2017-2019. Veel afgestudeerde gidsen hebben hun taak in een werkgroep opgepakt en zijn actief in de afdeling. Het cursusteam is alweer druk met de voorbereiding van de nieuwe NGO, die augustus/september van start gaat.

In samenwerking met de gemeente Gooise Meren zetten we Operatie Steenbreek op. Andere gemeenten in het Gooi kunnen daarop aansluiten. In 2019 is er ook overleg geweest tussen de gemeente Gooise Meren en het IVN Gooi over de aanleg van Tiny Forests in het kader van de landelijke IVN-actie. In verband met de landelijke spreiding van Tiny Forest-gemeenten is de gemeente Gooise Meren niet geselecteerd. Inmiddels heeft de gemeente Gooise Meren wel besloten om zelf 1 Tiny Forest aan te gaan leggen bij de nieuw te bouwen wijk 'Buyte den Veste'.

Om een PR & Communicatieplan op te zetten heeft een (deskundige) vrijwilliger zich gemeld om ons daarbij te helpen. Ze onderzoekt ons werk en komt in 2020 met aanbevelingen. Ter voorbereiding van ons nieuwe beleidsplan 2021-2025 hebben we in november met een brainstorm met leden gedaan om daarmee de eerste ideeën te verzamelen. De duurzaamheidskalender hebben we naar alle actieve leden gestuurd als dank voor hun inzet.

We nemen deel aan het Regionaal overleg Utrecht. We wisselen daar ideeën en ervaringen uit met de besturen van de IVN-afdelingen Utrecht. Verder bespreken we onderwerpen die in de verenigingsraad van het landelijk IVN op de agenda staan. Dat was dit jaar o.a. Traject één IVN. Voor de partners van de Infoschuur hebben KNNV+IVN de Gooise Landschapsdag georganiseerd. Met GNR bespreken we regelmatig de ontwikkelingen in het Gooi. Onze gidsen zijn ingezet bij de faunatunnel Monnikenberg en zullen ook een rol gaan spelen bij de veranderingen in Anna's Hoeve en de nieuwe natuurbrug. Ook op het gebied van jeugdactiviteiten werken we nauw samen.

Fred Jansen

Communicatie + PR & verkoop - jaarverslag

Communicatie

Werkgroepleden: Robert Bekenkamp (website), Ella van Dongen, Fred Jansen, Maartje Hogenboom (coördinator), Harm Klinkenberg, Jaap van der Vliet, Joke Calis en Eelco Evers.

De Grote Ratelaar verscheen in 2019 vier keer. De Grote Ratelaar is een samenwerkingsverband van IVN en KNNV. De redactieraad bestaat uit: Jetse Jaarsma, Fred Jansen, Harm Klinkenberg, Ella van Dongen, Jaap van der Vliet en Maartje Hogenboom. En is recent uitgebreid met Joke Calis en Eelco Evers, waar we als werkgroep heel blij mee zijn. De Grote Ratelaar wordt zowel digitaal als per post verspreid, al naar gelang de voorkeur van de leden. We maken hiervoor gebruik van Editoo, een duurzame drukkerij.



De persberichten worden momenteel door Rob Le Febre en Maartje Hogenboom verstuurd.

Facebook: gaat steeds beter draaien en levert duidelijk meer publiciteit op voor de verschillende activiteiten van onze vereniging.

Robert Bekenkamp plaatst berichten, foto's e.d. op de website en Facebook, maar dan moet het wel worden aangeleverd, hiervoor ligt niet alleen verantwoordelijkheid bij de werkgroepen, maar ook bij de individuele leden.

PR en Verkoop, werkgroepleden zijn: Robert Bekenkamp, Ella van Dongen (coördinator), Greet Harinck, Saskia Nijhof en Marijke Vooren, Nanda Vermeulen en Joke Calis. Zoals in 2016 besloten staan we alleen nog bij activiteiten die aansluiten bij onze doelstellingen. We staan bij onze publiekswandelingen (mits de wagen aanwezig kan zijn). Verder zijn we aanwezig geweest met de wagen of kraam bij het Schaapsscheerdersfeest, Vogelasiel, Bijenmarkt Bussum en de Nacht van de nacht.

PR en Verkoop

Werkgroepleden: Robert Bekenkamp, Ella van Dongen (coördinator), Greet Harinck, Saskia Nijhof en Marijke Vooren.

Recent is de groep aangevuld met Nanda Vermeulen en Joke Calis-v.d. Abbeele. Rob Le Febre en Wil Meurs maken niet langer deel uit van de werkgroep. Ze worden hartelijk bedankt voor hun inzet, soms jarenlang zoals in het geval van Wil en soms wat korter (maar niet minder gewaardeerd) zoals door Rob.

Maartje Hoogenboom en Ella van Dongen

Contacten - jaarverslag

De werkgroep bestond in 2019 uit de volgende personen: Wouter Nugteren (tot 15 juni), Jos Ketelaar, Theo van Mens, Jan van den Berg en Ellie Fluitsma

De werkgroep Contacten is een samenwerkingsverband van het IVN-afdeling Gooi e.o. en de KNNV-afdeling Gooi. De werkgroep organiseert contactavonden die gevuld worden met een lezing en/of een interactieve cursus. De contactavonden vinden in het algemeen plaats op de derde maandag van de maanden september tot en met april. Jaarlijks wordt er door de werkgroep voor leden en donateurs van beide verenigingen een uitgaansdag georganiseerd. De activiteiten van de werkgroep worden aangekondigd in het kwartaalblad De Grote ratelaar en op de websites van IVN en KNNV. Voor mededelingen op korte termijn wordt een nieuwsbrief ingezet.

Hieronder volgt een opsomming van de activiteiten die de werkgroep in 2019 organiseerde.

Maand	Activiteit
Januari	Contactavond interactief: eindopdracht IVN-gidsenopleiding door Karin van den Eshof, Veronica van der Meer-Smelt en Joke Calis-van den Abbeele m.m.v. Visio
Februari	Contactavond "Verandering is de kracht van de natuur" door Arjan Postma
Maart	Contactavond lezing: Natuurvakantieververtellingen met foto's door Martin Stevens
April	Contactavond avondwandeling: Spanderswoud o.l.v. Frans Lubbers
Juni	Uitgaansdag naar Nationaal Bomenmuseum Von Gimborn, Doorn en het Renkums Beekdal in Renkum
September	Contactavond lezing: Spinnen door Caroline Elfferich
Oktober	Contactavond lezing: de geplande lezing "Vogels onderweg" door Paul van der Poel ging wegens persoonlijke redenen niet door; hiervoor in de plaats heeft Sander Koopman de lezing "De grenzen van de wildernis" gehouden over veenvorming in het Gooi.
November	Contactavond lezing: Alexander von Humboldt door Drs. Pim Beukenkamp
December	Contactavond lezing interactief: CO2 impact en wonen door Jan van den Berg, Ella van der Lof en Jan van Portengen

Het totaal van de bezoekers bedraagt circa 275, waarbij de avond met Arjan Postma een uitschieter was met 65 bezoekers.

In 2020 gaan we afscheid nemen van ons zeer gewaardeerde werkgroep lid Jos Ketelaar. Jos is tientallen jaren (40) actief geweest in de werkgroep en we zullen hem gaan missen. Om de werkgroep te versterken heeft Inge Brandenburg zich bereid verklaard om aan de werkgroep deel te nemen.

Ellie Fluitsma

Doe-het-zelf wandelingen - jaarverslag

Dit jaar hebben we een groot aantal nieuwe leden in de DHZ-werkgroep mogen begroeten. Gezien de grootte van de werkgroep hebben we een onderverdeling gemaakt in twee subgroepen:

Eén **subgroep** die zich bezighoudt met het **nalopen van de bestaande DHZ-wandelingen**:

Aart Monster, Annemarie Moorman, Ans Oudshoorn, Bernd Schone, Carolien Bos, Eelco Evers, Hanneke Schreuder, Marijke Vooren, Nina van de Wetering, Robert Steenmeijer, Susan Hakvoort, Tjepkje Gersjes, Yvonne Clement, Yvonne Rinkel, Joke Calis, Veronica van der Meer, Arjan van Driesum, Christine Tamminga, Helene Heckman, Kees Oudshoorn (coördinator), Monique Franke

Eén **subgroep** die bestaande wandelingen geschikt gaat maken voor de **IVN-Route App**:

Joke Calis (coördinator), Veronica van der Meer (coördinator), Arjan van Driesum, Christine Tamminga, Helene Heckman, Kees Oudshoorn, Monique Franke, Jaap van der Vliet, Marion Bakker, Michaël Gründeman, Sylvia Scheffer.

Op de website staan 30 tochten, waarvan:

- ✓ 2 fietstochten
- ✓ 3 speurtochten voor kinderen
- ✓ 1 wandeling geschikt voor rolstoelers
- ✓ 6 routes door de stedelijke omgeving
- ✓ 1 geocaching route "Bij de grens van Gooi en Sticht" op het landgoed Eindegooi
- ✓ 1 audiotour "Ode aan de boom" die deel van de bestaande GNR-wandelroute Spanderswoud en Kamphoeve volgt

Op onze website staat nu een kaart waarop het vertrekpunt van elke route is aangegeven. Dit kaartje geeft een goed overzicht van de mogelijkheden en geeft tevens de mogelijkheid om tracks van opgenomen wandelingen te downloaden. De routes worden regelmatig bijgehouden, in 2019 zijn 9 routes nagelopen en bijgewerkt.

We hebben een schema opgesteld waarbij jaarlijks 9-10 routes nagelopen en bijgewerkt worden.

Het landelijke IVN is bezig met het ontwikkelen van een IVN-Route App. Deze App kan gebruikt worden op een smartphone, in deze App kan je een route zoeken op de kaart én aan de hand van een aantal criteria zoals doelgroep (kinderen of volwassenen), rolstoelvriendelijkheid, en onderwerp (bijvoorbeeld heide of duinen).

In 2019 zijn verschillende studenten van de Natuurgidsenopleiding bezig geweest om nieuwe wandelroutes te ontwikkelen voor deze IVN-Route app. Het is de bedoeling dat ook onze bestaande routes op termijn in de IVN-Route App beschikbaar komen.

Kees Oudshoorn

Floragroep - jaarverslag

Coördinator: Christine Tamminga; de werkgroep heeft verder geen leden. De mail die voor iedere activiteit rondgestuurd wordt, gaat naar ongeveer 55 personen.



Foto Aad Kop: planten kijken bij de sluis Muiden

De floragroep is twaalf keer op stap geweest waarbij 116 mensen aanwezig waren. De meeste belangstelling was voor de excursie op het Bert Bospad. Er was zoveel te zien in deze polder net ten zuiden van het Gooi dat we slechts een klein deel hebben bekeken. Ook nieuw voor de groep was het ontdekken van de muurflora rond de sluis in Muiden. Het was een bijzondere ochtend voor de mensen die op de terrassen zaten en zeker ook voor de havenmeester die ons toestond over de sluisen te lopen. We vonden er prachtige varens, zoals de zwartsteel, tongvaren en muurvaren.

We begonnen het jaar met de stinsenplanten in Hilverbeek en Gooilust. In augustus bekeken we de nieuwe natuur rond Stadszigt. Helaas was er net gemaaid. De traditionele laatste excursie was de plantenjacht naar bloeiende soorten in de vesting van Naarden. We vonden er 35. In de loop van de jaren kunnen we met z'n allen steeds meer soorten herkennen en neem de plantenkennis toe.

Christine Tamminga

Gezond in het Groen - jaarverslag

Dit jaar zetten de volgende mensen zich in voor onze doelgroepen: Bep ten Berge, Inge Schröder, Annemiek Beckers, Rob Le Febre, Tjepkje Gersjes, Erik de Lange, Truus Houwers, Ella van der Lof, Philip Schmittmann, Marian Schouten, Karin van den Eshof, Veronica van der Meer – Smelt, Joke Calis - van den Abbee, Arjan van Driesum, Don Scheers, Geska Loeff, Bernd Schöne en Yvonne Rinkel Koelink.

In deze werkgroep richten wij ons op groene activiteiten voor mensen die zelf niet (meer) zo makkelijk buiten komen, zoals ouderen en mensen met een beperking. Hiermee sluiten we aan bij het landelijke IVN-thema Natuur en Gezondheid. Voor een optimaal bereik haken we aan bij organisaties als Merem, Visio en ggz-instellingen en landelijke initiatieven als Gezond Natuur Wandelen en Fietsen alle Jaren.

Medewerkers van een verpleegafdeling in woonzorgcentrum De Egelantier maakten via Inge kennis met de natuurkoffer. Twee woonkamermedewerksters gingen in het voorjaar mee naar een IVN-training over de natuurkoffer. Sindsdien heeft Ella, samen met deze medewerkers, achtmaal een natuuractiviteit georganiseerd op een van de verpleegafdelingen. Met als hoogtepunt een bezoek van schapsherder Rozenn met lammetje Billy en hond Molly.



Met de twee riksja's van Fietsen alle Jaren maakten onze piloten vanuit De Egelantier en St. Joseph zo'n 100 ritten naar bos en hei. Ook met de duofiets maakten we meerdere ritten. Daarnaast is er vanuit De Egelantier een wekelijkse fietsclub (10 tot 15 deelnemers) onder leiding van Philip, met onderweg altijd aandacht voor de natuur.

Met patiënten van Merem maakten Philip en Marian een avondwandeling naar Landgoed De Monnikenberg. Zo'n 30 deelnemers (in rolstoel en scootmobiel) maakten kennis met toegankelijke natuur om de hoek van hun zorgverblijf. Truus en Erik verzorgden een insectensafari voor 15 leerlingen van De Kleine Prins, een school voor kinderen met een lichamelijke of meervoudige beperking, die is gevestigd op het terrein van Merem. Ondanks het regenachtige weer en een minimum aan insecten (maar wel een spectaculair grote wijngaardslak) waren de kinderen erg enthousiast.

Gezond in het Groen - jaarverslag (vervolg)

Met Gezond Natuur Wandelen (GNW) lopen elke week ca. 15 tot 20 mensen een uur door de natuur rond landgoed Zonnestraal. Onderweg vertellen de gidsen (beurtelings Rob, Tjepkje en Bep) iets over de natuur. Als variant op GNW geeft Annemiek elk seizoen een keer een groene toets aan een bestaande wandelgroep (8 tot 10 personen) van wijkcentrum St Joseph.

Inge volgde in Amersfoort de IVN-cursus voor natuur(groot)ouder. Een leuke, degelijke en inhoudelijke cursus die wij warm aanbevelen! Arjan, Don en Geska organiseerden, met behulp van Yvonne en Bernd, vijf 'ontspannings- en ontdekkingsstochten' voor gemiddeld 9 cliënten met een psychiatrische en/of psychosociale kwetsbaarheid per excursie. Volgens de vaste begeleiders van de twee locaties hebben de cliënten telkenmale erg genoten en hadden deze activiteiten een positief effect op hun welbevinden. Ook wij hebben het als nuttig en leuk ervaren.

Karin, Veronica en Joke gingen door met natuurbeleving voor volwassenen met een visuele en verstandelijke beperking. Zij hebben een start gemaakt met de stenencyclus inclusief excursie in de middaggroep (8 tot 10 personen) van Visio. De ochtendgroep van Visio (ook 8 tot 10 personen) heeft mogelijke onderwerpen voor een tweede cyclus genoemd. Het thema herfst is in goed overleg tussen de cliënten gekozen. Zij gaven daarnaast twee workshops over hun project: in januari voor de IVN-afdeling Gooi e.o. en in november tijdens de landelijke conferentie Green Mental Health op Kasteel Groeneveld. Dit optreden krijgt mogelijk een vervolg met een publicatie in de landelijke nieuwsbrief Natuur & Gezondheid.

Het geurenkabinet van Givaudan is zowel met mensen zonder als met een beperking uitgetoetst. De conclusie is dat het moeilijk inzetbaar is: de kunstmatige geuren zijn lastig van elkaar te onderscheiden. Zij beraden zich of/hoe ze dit materiaal in de toekomst kunnen gebruiken.



Marian Schouten

Heemtuineducatie - jaarverslag

De werkgroep bestaat uit Jenny Brook, Elle Burghgraaff, Ella van Dongen, Karin Hof, Aad Kop, Wouter Nugteren (coördinator) en Else Stekelenburg. Oproepkracht: Kees Oudshoorn.

De werkgroep is actief in de heemtuin van de Stichting Wilde Planten Blaricum. Samen verzorgen we de publieksvoorlichting, tuinonderhoud en inventarisaties. De Gooise Heemtuin, aan Woensbergweg in Blaricum, geeft een overzicht van de floristische en faunistische kwaliteiten van de oorspronkelijke Gooise natuur. Bij afwezigheid van de werkgroepleden nemen informatiepanelen en steeketiketten het educatieve stokje over en dat lijkt goed te werken. Met deze IVN-activiteit ervaren we veel waardering van het publiek.



Begin april namen we deel aan de landelijke actie "Nederland Doet". Belangstellenden konden zich inschrijven voor klussen in de heemtuin. Een uitgebreide wervingsactie in de pers leverde helaas niets op. Door gebrek aan belangstelling, versterkt door het slechte weer, was er helaas geen opkomst. Desondanks gingen we zelf aan de slag en hielden er een ludieke maar helaas weinig productieve dag aan over! De "bijenwandeling" die we later in april organiseerden met onze burens van de Imkersvereniging Gooi en Eemland was wel geslaagd. Met deze activiteit deden we mee aan de landelijke actie "Nederland Zoemt, waarin o.m. landelijk IVN, Naturalis, Landschappen.nl en Natuur en Milieu samenwerkten om aandacht te vragen voor de wilde bij.

De Gooise Heemtuin is het gehele jaar door vrij toegankelijk. Gedurende het werkseizoen waren we aanwezig op woensdagochtenden van begin april tot eind november, steeds van 9.30 tot 13.00 uur. Bezoekers konden desgewenst een rondleiding krijgen of, op verzoek, op een ander moment. Van deze mogelijkheid werd 1 maal door een groep gebruikgemaakt.

De Gooise Heemtuin staat er goed bij en we kunnen met tevredenheid terugzien op een geslaagd 2019.

Wouter Nugteren

Jeugd - jaarverslag

De werkgroep jeugd bestaat uit de volgende leden: Franca Arnold, Annemiek Beckers, Jenny Brook, Hilda Catsman, Liesbet Dirven, Ita Hoekstra, Truus Houwers, (werkgroep coördinator en tijdelijke coördinator van 't Laer). Erik de Lange, Elly Leeuwenburg, Ellen Nauw, Anneke Reijn en sinds een half jaar: Ella van der Lof, Jan Portengen, Yvonne Rinkel en Sascia Vos. Contactpersoon vanuit het bestuur is Maurits Heldring.

De werkgroep heeft dankzij de grote inzet van de leden een aantal succesvolle natuuractiviteiten gedaan met kinderen in de basisschool leeftijd. Er kwamen in totaal ongeveer 250 kinderen op af, vergezeld van hun (groot)ouders.

Voor schoolkampen op 't Laer en voor het Geologisch Museum waren dit jaar geen aanvragen. In april was er de 'Vroege vogeltocht' op Gooilust in 's Graveland. In juni werd de (nationale) Sloopjesdag georganiseerd vanaf Scoutinghuis Erica in Cruysbergen. Begin september was er een speurtocht vanuit speeltuin 'Erfgooierskwartier' in Hilversum. Begin oktober hielden we een paddenstoelen speurtocht in het Spanderswoud. Voor de excursie op het terrein van het waterleidingbedrijf Vitens in Laren kwam een schoolklas uit Weesp.

Nieuw was dit jaar de 'schaapskooi educatie'. Dat is een samenwerkingsverband tussen NME en GNR. In de lammertijd werd dit lesprogramma over cultuur, natuur en historie van het Gooi gratis aangeboden aan de Gooise basisscholen. Zeven van onze gidsen hebben een aantal dagdelen meegewerkt met het ontvangen en begeleiden van schoolklassen. Ook in 2020 gaan we daar mee door.

Ook nieuw was dit jaar dat we verschillende aanvragen kregen voor een excursie in het kader van verjaardagsfeestje. Nog besproken moet worden of we hier in 2020 mee doorgaan.

We hebben dit jaar weer plezierig samengewerkt met speeltuinvereniging 'Erfgooierskwartier', Scouting Erica, KNNV, GNR en NME Gooi en Vechtstreek.

Truus Houwers

Laarder Wasmeer - jaarverslag



Werkgroepleden: Ijsbrand Agterhof, Bertus van den Brink, Machteld Bus, Bert Dorlandt, Nicole van Gans, Rob Le Febre, Wouter Nugteren, Engbert van Oort, Hanneke Schreuder, Christine Tamminga, Johan van Gans (coördinator). Sascia Vos heeft zich beschikbaar gesteld als reservegids voor noodgevallen.

Opnieuw is ons een oud-werkgroep lid ontvallen: Freek Stegehuis is overleden op 14 augustus 2019. Hij is jarenlang coördinator geweest van de werkgroep "Laarder Waschmeren", tot ondergetekende het in 2000 van hem overnam. Vanaf die tijd tot 2011 draaide hij altijd nog zijn gidsbeurten mee. In 2011 stopte hij daarmee, het lopen in het onregelmatige terrein werd te lastig voor hem. Maar ieder jaar daarna was hij present tijdens de jaarafsluiting van het GNR. Zo bleef hij toch altijd nog contact houden met de werkgroep. Freek was dé (korst)mossenspecialist. Hij was autodidact: álles wat hij daarvan wist had hij zelf opgezocht en bijeengescharreld. En dat al van ruim vóór het internettijdperk! Tallozen van de huidige gidsen hebben veel van hem geleerd. Dank je wel, Freek!

Het afgelopen jaar 2019 was wat de bezoekersaantallen aan het LaWa betreft vergelijkbaar met het jaar ervoor: ongeveer 240. Maar de accenten lagen wél anders, want de extra publiekswandeling op donderdagavond 20 juni was een ongekend succes. Maar liefst 113 bezoekers op die ene avond! Gelukkig waren bijna alle gidsen aanwezig zodat we in toch nog betrekkelijk overzichtelijke groepjes het terrein in konden. Met mooi, zonnig, weer een geweldig leuke ervaring, voor ons als werkgroep, maar ook voor de deelnemers. We hebben heel veel enthousiaste reacties gekregen. Hopelijk heeft zich dat ook vertaald in het aantal nieuwe donateurs van het GNR.

Laarder Wasmeer - jaarverslag (vervolg)

De waterstand was ook dit jaar nog erg laag. Heel ongewoon dat je met gemak helemaal óm de Leeuwenkuil en het voormalig "Strontwasmeer" heen kon lopen. Toeristisch gezien wél weer leuk dat de Schotse Hooglanders zich dan als groep in het overgebleven ondiepe ven verzamelden. Leuke foto's! Maar voor de natuur uiteraard niet best. Inmiddels hebben we dankzij het natte najaar een flinke wateraanvulling gehad, maar het niveau is nog steeds niet wat het normaal gemiddeld zou moeten zijn.

Aan de mooie roodbruine runderen is een helemaal zwarte stier toegevoegd. Op zich niet spectaculair, maar deze heer toont zich wel héél erg waakzaam. Zodra een groepje wandelaars bij hem in het zicht komt, laat hij op niet mis te verstane wijze merken dat hij zijn grenzen heeft. En dat wij die maar beter kunnen respecteren. Waar die grenzen precies liggen weten we nog steeds niet, maar non-verbaal lijkt hij ons duidelijk te willen laten weten dat die een stúk verder weg liggen dan de geadviseerde 25 meter. Niet echt gevaarlijk, volgens de boswachters, maar wij houden toch maar afstand...

En dan de geiten. Altijd even zoeken waar ze zijn. Maar als je er als groep echt op richt om ze te zien dan vind je ze altijd, vooral onder de bomen, dicht naar het hek langs de Zuiderheide. Erg leuk, dit origineel Hollandse geitenras, dat door een slim fokprogramma voor uitsterven is behoed.

Wat hebben we afgelopen jaar nog meer gezien? Te veel om op te noemen natuurlijk, maar mossen en vossen waren er, klokjesgentianen in augustus, heel veel paddenstoelen in oktober. En weer vele vogels, met de kleine bonte specht, een visarend en tapuiten als gemelde hoogtepunten. De spechtensmidsen doen het bij het publiek altijd goed. Het verschil tussen de plukplaats van een havik en die van een vos ziet er zielig uit, maar is wel leerzaam. Dat, en nog veel meer, valt in het Laarder Wasmeer allemaal te beleven.

Johan van Gans

Monnikenberg - jaarverslag



Foto Aad Kop: Derk van der Velden landschapsarchitect van GNR geeft uitleg, februari 2019

Leden: Robert Bekenkamp, Bep ten Berge, Marten van Bracht, Ella van Dongen, Michael Gründeman, Aad Kop, Rob Lefebre, Philip Schmittmann, Marian Schouten, Christine Tamminga (coördinator) i.s.m. Goois Natuurreservaat

Na het gereedkomen van de faunatunnel Monnikenberg onder de A27 is een groep gidsen gevormd die eens in de maand aan het publiek de gelegenheid biedt om het gebied rondom deze passage te bezoeken. Sinds de aanleg van deze onderdoorgang is een deel van het gebied van Monnikenberg afgesloten. Tijdens de excursies mag het terrein wel betreden worden.

De excursies worden sinds juni 2019 gehouden op de eerste zondag van de maand om 10 uur. Het vertrekpunt is bij het voormalige klooster. Men dient zich van tevoren bij GNR aan te melden, omdat slechts een beperkt aantal mensen tegelijk het gebied mag betreden. In de maanden juni t/m december hebben 143 belangstellenden meegelopen. In oktober heeft een van de gidsen een excursie op aanvraag gedaan.

Het terrein is nog in volle ontwikkeling en vinden er vele – niet altijd gewenste – veranderingen plaats. Zo zijn eind 2019 aan beide zijden van de spoorlijn vele bomen gekapt voor een alternatief tracé van de Weg over Anna's Hoeve en de nieuw aan te leggen HOV-verbinding. Over de spoorlijn komt een ecoduct. Door aan het publiek duidelijk te maken waarom dit alles nodig is, geeft het meer draagvlak.

Christine Tamminga

Nascholing - jaarverslag

In 2019 hebben 29 mensen hun kennis en vaardigheden weer kunnen aanscherpen in de nascholing voor IVN-natuurgidsen.

Determineren is een vaardigheid die enige kennis én oefening vereist. In 2019 werd daarom voor de vierde maal de cursus determineren aangeboden. Dit keer geen planten maar kleine dieren. Robert Bekenkamp heeft op praktische wijze ons meegenomen in het onderscheiden van de groepen kleine beestjes. De onderscheidende kenmerken werden veel duidelijker: wat maakt een zweefvlieg een zweefvlieg en een hommelt een hommelt.

Essentaksterfte, buxusmot, vallende takken bij platanen... Plantenziekten en aantastingen komen voortdurend in het nieuws en hebben soms grote gevolgen voor het landschap. Ook als je een excursie geeft in de natuur kom je allerlei ziekten en vraatsporen tegen. Sander Koopman heeft in twee avonden en een excursie ons meegenomen in deze nascholingscursus Plantenziekten.

Michaël Gründeman

Natuurcursussen - jaarverslag

Werkgroepleden zijn: Maartje Hogenboom (coördinator), Michael Gründeman, Marijke Vooren, Saskia Mostard, Robert Bekenkamp.

Tot onze vreugde is de werkgroep uitgebreid met een aantal nieuwe leden: Veronica v.d. Meer, Nina v.d. Berg, Karin v.d. Elshof, Marion Bakker en Sascia Vos.

Op 11 en 18 juni 2019 vond de natuurcursus Boom vol leven plaats. In twee avonden werden vier bomen behandeld: eik, grove den, wilg en berk. Op 22 juni was er nog een excursie. De cursus werd verzorgd door leden van de werkgroep. Er waren 15 deelnemers.

In het najaar van 2019 is een natuurcursus georganiseerd over paddenstoelen. Dit was een korte cursus: een theoriedeel van ongeveer 1 uur in de Infoschuur en vervolgens naar buiten om paddenstoelen in de praktijk te gaan bekijken. Deze cursus werd verzorgd door Amje Oosterhuis. Het aantal deelnemers was 18.

Maartje Hogenboom

Natuurgidsenopleiding - jaarverslag

Het docententeam bestond dit keer uit: Inge Brandenburg (coördinator), Michaël Gründeman (financiële zaken), Sander Koopman, Christine Tamminga (contact cursushuis), Robert Bekenkamp.

De opleiding is 18 mei van dit jaar afgesloten met de diploma-uitreiking. De 24 nieuwe gidsen lieten tijdens Het Lentefestival de bezoekers zien dat zij dit diploma zeker verdiend hadden.

Van de inmiddels ex gidsen-in-opleiding zijn sommigen betrokken bij de jeugdactiviteiten, organiseren excursies voor publiek of zijn gids bij een aangevraagde excursie, lopen doe-het-zelf-wandelingen na, volgen een nascholingscursus of doen mee met de floragroep. Kortom in veel geledingen vinden we deze mensen terug.

De ingeleverde opdrachten waren erg gevarieerd, hieronder staat het lijstje:

- Creatief met natuurproducten
- Hardlooprouten/excursie in het Spanderswoud
- Audiotour in het Spanderswoud
- Historische geosites in het Gooi
- Nieuwe natuur met oud verhaal; wandelroute in Gijzeveen en Cruisbergen met de wandel-App
- Invasieve exoten in Ankeveen
- Natuurbeleving voor blinden en slechtzienden met een verstandelijke beperking
- Wandelexcursie in Hilverbeek
- Kracht en smaak van de natuur
- Geocache wandeling "Bij de grens tussen Gooi en Sticht - GC7Z3FK.pdf"
- Waterlandtak Muiden
- Ontspannen en ontdekken op de hei

De opleiding is door de docenten en de deelnemers uitgebreid geëvalueerd. Inmiddels zijn de voorbereidingen voor een volgende opleiding gestart. Verbeterpunten worden meegenomen en de ontwikkelingen op landelijk niveau rond de NGP worden door het docentteam op de voet gevolgd.

Inge Brandenburg

Schaapskooi - jaarverslag

Werkgroepleden: Robert Bekenkamp, Bep ten Berge, Rozenn le Buhan, Machteld Bus, Yvonne Clement, Ellen Feller, Greet Harinck, Ita Hoekstra, Maartje Hogenboom, Truus Houwers, Aart Monster, Wouter Nugteren, Hanny Rehwinkel, Caspar van Tongeren, Ger Versfelt, Marijke Vooren (coördinator), Jacqueline Wolfswinkel.

De Werkgroep Schaapskooi bestaat uit zeventien gidsen waarvan er dertien bij toerbeurt iedere zondagmiddag van 14:00 tot 16:00 uur voorlichting geven in de schaapskooi. Het afgelopen jaar hebben de vrijwilligers zes verschillende presentaties in de schaapskooi verzorgd met als thema: 'Nachtdieren', 'Schapen', 'Vogels', 'Vormen in de natuur', 'Paddenstoelen' en 'Bomen in de winter'.

Vast thema is duurzaamheid, de kooi is immers een potstal. Machteld heeft een aantal kinderactiviteiten georganiseerd.

Op 21 juni was er een avondwandeling met de schaapskudde met Rozenn en haar hond. Er waren slecht 15 deelnemers, mogelijk omdat de wandeling op een vrijdag was.

De vrijwilligers hebben ook meegewerkt aan de vier activiteiten die het GNR in en rond de kooi heeft georganiseerd: paaseieren zoeken, schaapscheerdersfeest, Halloween en kerstsfeer. Door de professionele organisatie werd er bij het schaapscheerdersfeest en de kerstsfeer minder beroep gedaan op IVN-vrijwilligers.

Marijke Vooren

Wandelingen - jaarverslag

Coördinator: Marijke Vooren.

In overleg met de gidsen zijn we ook 2019 doorgedaan met het laten organiseren van publieksexcursies door de leden zelf. Plaats, datum en starttijd naar keuze. De excursies haakten zoveel mogelijk aan bij landelijke thema's. Dat heeft 23 excursies opgeleverd, tien meer dan vorig jaar. Dat is vooral te danken aan de nieuw opgeleide gidsen.

Hoewel er meer excursies waren, is het aantal deelnemers ongeveer gelijk gebleven: 395 nu tegen 384 in 2018. Mogelijk reden is dat de drie 'klappers' (chocoladewandeling, avondwandeling met de schaapskudde en Nacht van de Nacht) 90 deelnemers minder trokken.

Datum	Excursie	Deelnemers
Zondag 13 januari	Chocoladewandeling KNNV en IVN vanuit de Infoschuur	40
Zondag 24 februari	Dagwandeling, thema Variatie in Landschappen	25
Donderdag 7 maart	Lange wandeling door het noorden van het Gooi	16
Zaterdag 23 maart	Excursie stinzenplanten in Nederhorst den Berg	25
Zondag 24 maart	Wandeling Ode aan het bos, thema Dag van het Bos	afgelast
Vrijdag 12 april	Lange wandeling in het Gooi	13
Zondag 14 april	Nederland zoemt/Blij met de bij, excursie Heemtuin	6
Zaterdag 11 mei	Fietsexcursie langs GEO-sites (afstudeeropdracht)	2
Donderdag 23 mei	Voorjaarsexcursie op de Westerheide	10
Donderdag 13 juni	Langeafstandswandeling langs Leeuwenpalen	11
Vrijdag 21 juni	Avondwandeling met de schaapskudde	15
Zondag 7 juli	Kanotocht Kortenhoef	7
Donderdag 15 augustus	Zomerexcursie op de Westerheide	2
Zaterdag 24 augustus	Wandeling Waterlandtak Muiden	29
Zaterdag 24 augustus	Vleermuisexcursie, thema Nacht van de Vleermuis	13
Donderdag 19 september	Wandelexcursie langs GEO-sites	5
Vrijdag 20 september	Nachtvlindernacht	15
Zondag 6 oktober	Wandeling Cruijsbergen/Gijzenveen	6
Zaterdag 26 oktober	Nacht van de Nacht vanuit de Infoschuur	90
Zondag 10 november	Excursie Oud Naarden	22
Donderdag 14 november	Herfstexcursie op de Westerheide	8
Zondag 17 november	Archeologiewandeling Bussumerheide	30
Zaterdag 14 december	Landgoed Den Treek, Woudenberg	5

Wandelingen - jaarverslag (vervolg)

Er waren in 2019 waren er iets meer wandelingen-op-verzoek dan in 2018 (12 i.p.v. 7).

Datum	Wandeling
Woensdag 16 januari	PostNL
Donderdag 28 februari	Senver wandeling Hilverbeek/Spanderswoud
Woensdag 27 maart	'Willem Wever KRO' in het Laarder Wasmeer
Donderdag 22 augustus	Rondleiding Roemenen langs Gooimeerkust en Naarder Eng
Zaterdag 31 augustus	Excursie Groene Afslag, wethouder Hilversum
Woensdag 25 september	Wandeling met studenten Universiteit Leiden, Westerheide
Zaterdag 5 oktober	Powerwalkgroep op de Tafelbergheide
Zaterdag 12 oktober	Wandelclub op de Bussumerheide
Zondag 13 oktober	Excursie Cronebos met NM-boswachter voor mensen die daar vlakbij wonen.
Maandag 14 oktober	KRO/NCRV Hoorneboegseheide
Vrijdag 8 november	NME Groene Schakel
Vrijdag 8 november	Communicatiebureau WWAV Groene Schakel

Marijke Vooren

Weekendcommissie - jaarverslag



Foto Gerd Rutten, 's avonds vogels kijken

Verslag weekend Pannerden

Georganiseerd door Maartje Hogenboom, Greet Harinck, Ans Oudshoorn, Christine en Hans Tamminga.

Het weekend van 28-30 juni in de Panoven in Pannerden was op verschillende fronten bijzonder. Logeren in een oude steenoven tussen oude Rijnstrangen was een unieke locatie, zowel de accommodatie als de omgeving. Daarnaast waren de weersomstandigheden zodanig dat vanwege de hitte het programma gewijzigd moest worden. Midden op de dag konden we onze wandeling in de brandende zon niet afmaken. 's Avonds hebben we een ander deel van de route gelopen die de gidsen van IVN-afdeling de Oude IJsselstreek voor ons hadden bedacht.

Op zondagochtend tijdens de wandeling in het Bergherbos met als letterlijk hoogtepunt de Huizenberg wemelde het van de brandharen van de eikenprocessierupsen waar we ondanks alle voorzorgsmaatregelen naderhand toch jeuk van kregen.

De omgeving was prachtig, verassend, voor de meesten onbekend. De excursies waren inspirerend, de koffie met taart in het Gemaal Oude Rijn heerlijk in de schaduw, de avonden hadden prachtig strijklicht en de afsluiting - struinen door de Klompenwaard - leverde weer een ander perspectief.

Christine Tamminga